

V L A A M S   P A R L E M E N T

stuk   **114** (2009) – Nr. 1
ingediend op   27 augustus 2009 (2009)

Voorstel van resolutie

van de heer Filip Watteeuw, mevrouw Elisabeth Meuleman
en de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum

betreffende een nieuwe toekomst
voor het polderdorp Doel

TOELICHTING

Op 31 augustus 2009 loopt het woonrecht in Doel af. De mensen zouden dan uit hun huizen gedreven worden, ondanks het feit dat:

- Doel nog altijd woongebied is en de rechter de verdere afbraak van huizen verboden heeft;
- er nog geen definitieve beslissing is genomen over de komst van een Saeftinghedok, laat staan dat er al een vergunning zou zijn afgeleverd. Integendeel, ook vanuit havenkringen (Fernand Huts) wordt openlijk betwijfeld of de bouw van het Saeftinghedok in crisistijd en gezien de teruglopende trafieken, nog een prioriteit moet zijn.

In 2000 heeft de Vlaamse Regering het principe vastgelegd dat de mensen in Doel kunnen blijven wonen, zolang er geen bouwvergunning is afgeleverd voor een nieuw getijdendok. Een sociaaleconomische studie zou daarover uitsluitsel geven. Op dit ogenblik wordt de sociaaleconomische relevantie van een nieuw getijdendok betwijfeld. Met de huidige containerinfrastructuur heeft de haven van Antwerpen een totale capaciteit van 16 miljoen TEU (twenty feet equivalent unit = twintigvoetcontainers) per jaar. In 2008 werd 8,6 miljoen TEU af- en aangevoerd. De economische crisis treft de containeractiviteiten zwaar, met een trafiekdaling van 17% als gevolg in de eerste helft van 2009. Voor de ontwikkeling van de haven van Antwerpen zijn er het volgende decennium belangrijker dossiers dan de snelle (economisch onnodige) beslissing over de aanleg van een tweede containerdok in de Waaslandhaven.

Het woonrecht in Doel liep af eind 2006. Het werd in maart 2007 echter door de Vlaamse Regering (i.c. door minister-president Kris Peeters en minister Marino Keulen) eenmalig verlengd tot 31 augustus 2009.

In feite werd de voorbije jaren een afbraakbeleid gevoerd en werden veel bewoners voor het blok gezet en uitgekocht. De laatste jaren werden verlaten huizen meteen afgebroken, ook als ze nog van goede kwaliteit waren. In plaats van te investeren in het leefbaar houden van Doel, werd het tegenovergestelde gedaan. Zeker de laatste maanden werd een afbraakbeleid gevoerd dat erop gericht was om verder wonen in Doel zoveel mogelijk te ontraden. Een overheid die gaat voor maximale onleefbaarheid: het is zelden vertoond.

Vanuit het culturele veld gingen er steeds meer stemmen op die pleitten voor een voortbestaan van Doel, zij het in een andere vorm. De oorspronkelijke dorpsgemeenschap is niet meer. Maar er zijn oude en nieuwe bewoners, die in Doel willen blijven wonen. Het dorp Doel zelf biedt bovendien tal van troeven voor een tijdelijk of langdurig voortbestaan aan de rand van het havengebied.

De ligging aan de rand van de haven maakt Doel juist geschikt om een aantal havengerelateerde diensten te vestigen. Doel kan ook de poort worden naar de open ruimte. De nieuw ontwikkelde natuur, met een naar Vlaamse normen grote aaneengesloten oppervlakte, is een aantrekkingspool voor zachte recreatie, op fietsafstand van het verdronken land van Saeftinghe. De directe band met de Schelde is er nog steeds, het recreatieve haventje kan heropgebouwd worden, in de weekends tijdens de zomermaanden trekt de veerdienst tussen Doel en Lillo massa's volk, en in de nabijheid ligt het toeristisch opgewaardeerde Fort Liefkenshoek. Deze toeristisch-recreatieve mogelijkheden bieden kansen om in Doel opnieuw, en met succes, horecazaken te vestigen.

De voorbije jaren ontwikkelde Doel zich als verzamelplaats van kunstenaars. Zij zorgen voor een toegevoegde waarde en extra dynamiek in het bedreigde dorp. Doel kan uitgroeien tot een kunsten- en evenementendorp met ateliers, expositieruimten, festiviteiten enzovoort. Het kan een thuishaven worden voor allerlei kunstdisciplines, een platform en vrijplaats voor creativiteit, in een uniek kader, dicht bij de grootstad. Met Ruigoord in

Amsterdam als inspiratiebron (waar de overheid heeft geïnvesteerd in ateliers en expositieruimten) kan Doel voor Antwerpen een culturele vrijhaven worden.

Een eerste stap is het opnieuw beter bereikbaar maken van Doel. Intussen is ook de laatste bus van De Lijn verdwenen uit het bedreigde polderdorp. Het herstel van het openbaar vervoer, een betere ontsluiting voor fietsers en het garanderen van de veerdienst zouden belangrijke stappen in de herwaardering van het dorp zijn. Het Hooghuis, de molen en de kerk zijn visuele en historische herkenningspunten in het landschap, die beschermd zijn wegens hun cultuurhistorische waarde. Het steen voor steen overbrengen naar Bokrijk haalt de waardevolle betekenis van deze panden onderuit. Als stille getuigen van het verleden kunnen het ook weer ankerpunten worden voor een hernieuwde dynamiek van Doel.

In Amsterdam is de visie van haven en overheid geëvolueerd. Waar Ruigoord vroeger een ongewenste hindernis voor de haven was, is het nu een door haven en overheid erkend en ondersteund kunstenaarsdorp. De Vlaamse Regering blijft daarentegen vasthouden aan een afbraakpolitiek voor Doel. Ook op dat vlak kan Ruigoord een positieve inspiratiebron zijn voor de toekomst van Doel. Het is geen schande om nieuwe inzichten te verwerven, ook niet voor een Vlaamse Regering. In de haven van Rotterdam ging men nog een stap verder en koos men voor het behoud van een ruimere dorpsgemeenschap, Pernis, omsloten door havengebied.

Filip WATTEEUW

Elisabeth MEULEMAN

Dirk PEETERS

Hermes SANCTORUM

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- rekening houdend met het feit dat Doel nog altijd woongebied is en de rechter de afbraak van woningen om die reden recent liet stopzetten;
- rekening houdend met het feit dat de sociaaleconomische noodzaak van een nieuw getijdendok bovenop Doel vooralsnog omstreden blijft;
- overwegende dat er nog geen bouwaanvraag voorligt voor de bouw van een nieuw getijdendok;
- overwegende dat er wel degelijk mensen en verenigingen investeren in nieuwe projecten voor Doel, ook als die een tijdelijk karakter hebben;
- vraagt de Vlaamse Regering:
  - 1° het woonrecht in Doel een tweede maal te verlengen, voor de hele periode dat er geen bouwvergunning voor een nieuw getijdendok boven Doel is afgeleverd;
  - 2° de nodige maatregelen te nemen om dat tijdelijke woonrecht te garanderen;
  - 3° opnieuw te investeren in de leefbaarheid van Doel en steun te verlenen aan projecten om het dorp een nieuwe artistieke, ecologische en toeristische meerwaarde te geven.

Filip WATTEEUW

Elisabeth MEULEMAN

Dirk PEETERS

Hermes SANCTORUM